

та інші. Ці фірми випускають побутові і промислові швейні машини та інші вироби і пристрої, зокрема, голки, електроприводи, різноманітні пристосування [4].

Таким чином, вивчаючи історію розвитку швейного машинобудування і досвід передових фірм світу, які виготовляють сучасні побутові і промислові швейні машини та пристрої до них, учні отримують відповідні технічні компетентності, які дозволять їм ефективно використовувати набуті знання і навички у своїй майбутній професійній діяльності в галузі легкої промисловості.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Освітньо-професійна програма «Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості)» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 015.36 Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості) галузі знань 01 Освіта/Педагогіка. Полтава : ПНПУ імені В.Г. Короленка, 2024. 21 с. URL: <http://surl.li/yzftfh>.
2. Історія створення і розвитку швейної машини. URL: <http://surl.li/stfcgb>.
3. Шевчук С. С. Розвиток ключових компетентностей здобувачів освіти у позааудиторній навчальній діяльності ЗП(ПТ)О : спецкурс для слухачів курсів підвищення кваліфікації педагогічних працівників професійної освіти. БІНПО: Біла Церква. 2020. 84 с. URL: <http://surl.li/hulrkn>.
4. Історія виникнення і розвитку швейних машин. Класифікація швейних машин. Підприємства та фірми-виробники швейного обладнання. URL: <http://surl.li/jghfk>.

Чернігівський ліцей №12 Чернігівської міської ради

Петренко Світлана - заступник директора з навчально-виховної роботи, вчитель вищої категорії Чернігівського ліцею №12.

Національний університет «Чернігівська політехніка»

Мехед Дмитро – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри кібербезпеки та математичного моделювання Національного університету «Чернігівська політехніка»

Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка

Мехед Ольга – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри біології Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка

ВЗАЄМОДІЯ ЛІЦЕЇВ ТА ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЯК ОСНОВА ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

У сучасному освітньому просторі особливе значення має забезпечення безперервності освіти на різних рівнях. Взаємодія між ліцеями та закладами

вищої освіти (ЗВО) сприяє створенню умов для формування професійної компетентності учнів, готуючи їх до вступу у вищу школу. Така співпраця допомагає здобувачам освіти свідомо обирати майбутню професію та підвищувати свою мотивацію до навчання. Освітні програми ліцеїв можуть бути узгоджені зі спеціалізаціями ЗВО, що дозволяє оптимізувати підготовку студентів [4]. Системна взаємодія сприяє ранньому розвитку професійних навичок через спільні освітні проекти, курси або профільну підготовку. Важливість цього напряму визначається також потребами ринку праці, який вимагає від молоді ґрунтовних професійних знань [1]. Таким чином, дослідження механізмів такої взаємодії є актуальним для підвищення якості освіти.

Взаємодія ліцеїв та ЗВО є важливим аспектом формування професійної компетентності здобувачів освіти. Цей процес включає інтеграцію освітніх програм, співпрацю між педагогами та створення умов для ранньої профорієнтації учнів [3]. Ефективна співпраця дозволяє підвищити якість навчання, адаптуючи його до реалій сучасного ринку праці. Залучення ЗВО до освітнього процесу в ліцеях сприяє розвитку у здобувачів практичних навичок і професійного мислення. Дослідження цих аспектів відкриває нові можливості для вдосконалення педагогічних методів [2].

Мета: визначити теоретико-методологічні засади та психолого-педагогічні механізми взаємодії ліцеїв і ЗВО у формуванні професійної компетентності здобувачів освіти.

Завдання: проаналізувати існуючі моделі співпраці між ліцеями та ЗВО; визначити педагогічні умови, що забезпечують формування професійної компетентності; розробити рекомендації щодо вдосконалення взаємодії між закладами.

Для досягнення мети використовувалися такі методи, як аналіз науково-педагогічної літератури, опитування педагогів та учнів, експертне оцінювання освітніх програм, а також моделювання інтегрованих форм навчання.

Взаємодія між ліцеями та ЗВО забезпечує органічний перехід від загальної середньої освіти до професійного навчання. Одним із ключових елементів цієї співпраці є узгодження навчальних програм, що дозволяє зосередитися на формуванні профільних знань і навичок [5]. Наприклад, у ліцеях можуть бути впроваджені курси з основ професійної діяльності, які проводяться викладачами ЗВО. Це сприяє не лише ранній профорієнтації, а й знайомству з особливостями професійного середовища.

Ще одним важливим напрямом є організація спільних освітніх заходів, таких як майстер-класи, конференції, наукові конкурси або проектна діяльність. Такі заходи допомагають учням ліцеїв інтегруватися у академічне середовище, підвищують їхню мотивацію до навчання та стимулюють розвиток критичного мислення. Викладачі ЗВО, своєю чергою, отримують можливість краще розуміти освітні потреби майбутніх студентів.

Значну роль у взаємодії відіграють психологічні аспекти: формування у здобувачів освіти впевненості у своїх здібностях і мотивації до навчання. У цьому контексті важливим є супровід учнів психологами як ліцеїв, так і ЗВО.

Крім того, створення індивідуальних освітніх траєкторій допомагає враховувати інтереси та здібності кожного учня.

Підготовка учнів до вступу у ЗВО також передбачає формування у них навичок самостійної роботи, дослідницької діяльності та критичного аналізу інформації. Для цього корисним є впровадження спільних програм, які дозволяють ліцеїстам відвідувати заняття у ЗВО та брати участь у практичних заняттях або лабораторних дослідженнях. Усе це створює сприятливі умови для формування професійної компетентності здобувачів освіти.

Висновки та пропозиції. Взаємодія ліцеїв і ЗВО є потужним інструментом формування професійної компетентності здобувачів освіти. Узгодження освітніх програм, спільна профорієнтація та організація інтегрованих заходів підвищують ефективність навчального процесу. Рекомендовано розробити універсальні моделі співпраці, які можуть бути адаптовані до потреб різних закладів. Важливим є також створення ресурсних центрів для підтримки педагогів у розробці спільних курсів і програм. Подальші дослідження мають бути спрямовані на вдосконалення методології взаємодії та аналіз її впливу на освітні результати учнів.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Ватковська М. Г. Формування інформаційної системи управління освітою як етап модернізації інформаційного забезпечення державного управління у галузі освіти України. Актуальні проблеми державного управління. 2015. № 1. С. 124–131.
2. Мехед О. Б., Мехед Д. Б. Використання технологій stem/steam-освіти з метою популяризації наукової діяльності серед здобувачів освіти. Інноваційні практики наукової освіти : матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції (Київ, 15–19 грудня 2022 року). Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2022. С. 658-664
3. Мехед О. Б., Тюпіна Н. В. Актуальні питання підготовки майбутніх учителів предметів природничого циклу в умовах реформи НУШ. Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія: Теорія та методика навчання природничих наук. Вінниця: ВДПУ, 2024. № 7. С. 61-67
4. Петренко С. М., Мехед Д. Б., Мехед О. Б. Соціально-педагогічна діяльність, спрямована на підтримку обдарованої особистості в умовах воєнного стану: виклики та можливості. Обдаровані діти – скарб нації! : матеріали V Міжнародної науковопрактичної онлайн-конференції (Київ, 23–29 серпня 2024 року). Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2024. С. 1111-1115
5. Mekhed O., Mekhed D. The role of modern technologies in forming digital security competences of future healthcare specialists. Матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Інтеграція українських наукових досліджень в міжнародний простір: регіональний аспект». Дніпро: «Середняк Т.К.», 2024. С. 474-478